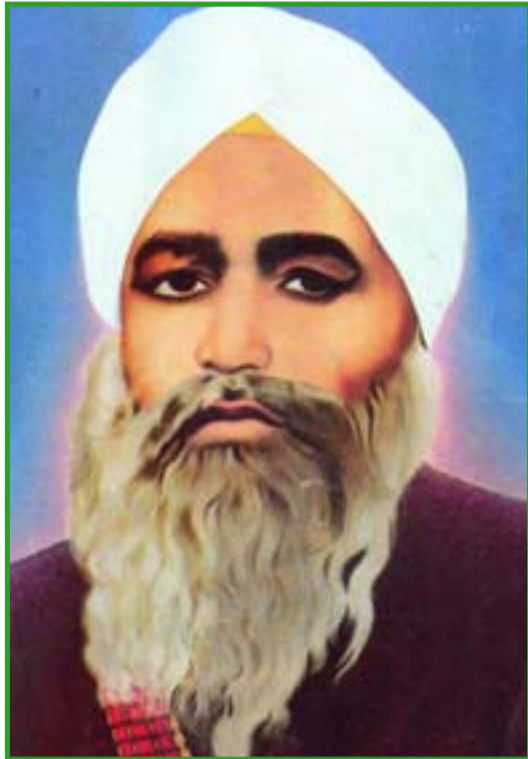

ਮਹਾਨ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ : ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਮੁਰਾਲੇ ਵਾਲੇ

ਘਾਲੀਆਂ। ਸਿਰਫ਼ ਲੁਥਾਣਾ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਹੋਰ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਸੌ

ਅਚਾਨਕ ਇਕ ਦਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਮੁਰਾਲੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਸੰਤ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ (ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਜਥਾ ਭਿੰਡਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਬਣੇ), ਸੰਤ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੌਂ ਟੱਬੇ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਨ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਪਿੱਛੋਂ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਮੁਰਾਲੇ ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੰਤ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭੇਰੇ ਚਲੇ ਗਏ। ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਸੰਤ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ

ਨੂੰ ਡੂੰਘੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਗਤੀ ਨੂੰ ਚਾਲਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਸੰਤ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਲੋਚਕ ਗੁਣ ਦੇਖੇ। ਇਸੇ ਗੱਲ ਚਲਾਈ ਤਾਂ ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜੀਵਨ ਭਰ ਵਿਆਹ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ

ਦਾ ਪੁਣ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁੜਮਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਸ ਲੜਕੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਲੜਕੀ ਨੇ ਵੀ ਜੀਵਨ ਭਰ ਵਿਆਹ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਪੁਣ ਕਰ

ਅੱਜ ਹੋ ਰਹੇ ਸਾਲਾਨਾ ਬਰਸੀ ਸਮਾਗਮ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੇ ਸੂਤਰ ਵਿਚ ਪੁਣ ਦਾ ਜੋ ਕਾਰਜ ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਉਸ ਲਈ ਸਮੁੱਚਾ ਦੇਸ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ ਹਰ ਵਰਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਣੀ ਹੈ। ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਅਕਤੂਬਰ

ਪਿਆ। ਇੱਥੇ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਸੰਤ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ (ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਜਥਾ ਭਿੰਡਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਬਣੇ), ਸੰਤ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਨੌਂ ਟੱਬੇ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਨ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਪਿੱਛੋਂ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਮੁਰਾਲੇ ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੰਤ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭੇਰੇ ਚਲੇ ਗਏ। ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਸੰਤ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ

ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਭੇਰੇ ਦਾ ਆਪਣਾ ਗੱਦੀ ਨਸ਼ੀਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਗੱਦੀ ਸੰਭਾਲਣ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵਿਰੋਧ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਹ ਸੰਭਾਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਇਰਥਾਲੂਆਂ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਵੀ ਬਣਾਈਆਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸੰਤ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ 'ਤੇ ਅਟੱਲ ਰਹੇ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਇਸ ਭੇਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਨੂੰ

ਦਾ ਪੁਣ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁੜਮਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਸ ਲੜਕੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਲੜਕੀ ਨੇ ਵੀ ਜੀਵਨ ਭਰ ਵਿਆਹ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਪੁਣ ਕਰ

ਭੇਰਾ ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਮੁਰਾਲੇ ਵਾਲੇ ਬੇਗੋਵਾਲ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਖੀ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ ਮੈਨੇਜਰ ਯੁਵਰਾਜ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸਰਗਰਮ

ਸੱਚਖੰਡ ਵਾਸੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਮੁਰਾਲੇ ਵਾਲੇ) 1882 ਨੂੰ ਕੱਤਕ ਦੀ ਸੰਗਰਾਂਦ ਦੇ ਦਿਨ ਪਿੰਡ ਖੇੜੀ ਦੁਨਾ ਸਿੰਘ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਜਰਾਤ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਵਿਖੇ ਪਿਤਾ ਸ. ਵਸਾਵਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਾਦਾ ਸ. ਅਰੁਣ ਸਿੰਘ ਜੋ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਪੁੰਜ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਬਾਬਾ ਲੱਖੀ ਸ਼ਾਹ ਵਣਜਾਰਾ ਦੇ ਭਰਾ ਧਰਮ ਦਾਸ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਵਿਚੋਂ ਸਨ, ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਬਾਬਾ ਲੱਖੀ ਸ਼ਾਹ ਵਣਜਾਰਾ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਔਲ 'ਬਾਵੇ' ਵੀ ਪਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਗਿਆਰਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪਿਤਾ ਸ. ਵਸਾਵਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੂਸਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੂਸਰੀ ਮਾਤਾ ਦੇ ਘਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਭਾਈ ਖੇਮ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਹਰੀ ਸਿੰਘ, ਖਜਾਨ ਸਿੰਘ ਵਰਿਆਮ ਤੇ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਪੈਦਾ ਹੋਏ। ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਦਾ ਸ. ਅਰੁਣ ਸਿੰਘ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬਾਲਕ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਉਸ ਘਰ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਅੱਖ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਤਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਿੰਡ ਬੁਢਿਆਂਵਾਲੀ ਦੇ ਵਪਾਰੀ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਹ 15 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਹ ਯੂ.ਪੀ. ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਕੱਪੜੇ ਵੇਚਣ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇੱਥਰ ਇੱਕ ਗੋੜਾ ਲਾਉਣ ਪਿੱਛੋਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਪਿੰਡ ਵਾਪਸ ਪਰਤਿਆ ਤਾਂ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਜਰਾਤ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਵਿਖੇ ਪਿਤਾ ਸ. ਵਸਾਵਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਾਦਾ ਸ. ਅਰੁਣ ਸਿੰਘ ਜੋ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਪੁੰਜ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਬਾਬਾ ਲੱਖੀ ਸ਼ਾਹ ਵਣਜਾਰਾ ਦੇ ਭਰਾ ਧਰਮ ਦਾਸ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਵਿਚੋਂ ਸਨ, ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਬਾਬਾ ਲੱਖੀ ਸ਼ਾਹ ਵਣਜਾਰਾ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਔਲ 'ਬਾਵੇ' ਵੀ ਪਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਗਿਆਰਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪਿਤਾ ਸ. ਵਸਾਵਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੂਸਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੂਸਰੀ ਮਾਤਾ ਦੇ ਘਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਭਾਈ ਖੇਮ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਹਰੀ ਸਿੰਘ, ਖਜਾਨ ਸਿੰਘ ਵਰਿਆਮ ਤੇ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਪੈਦਾ ਹੋਏ। ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਦਾ ਸ. ਅਰੁਣ ਸਿੰਘ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬਾਲਕ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਉਸ ਘਰ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਅੱਖ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਤਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਿੰਡ ਬੁਢਿਆਂਵਾਲੀ ਦੇ ਵਪਾਰੀ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਹ 15 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਹ ਯੂ.ਪੀ. ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਕੱਪੜੇ ਵੇਚਣ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇੱਥਰ ਇੱਕ ਗੋੜਾ ਲਾਉਣ ਪਿੱਛੋਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਪਿੰਡ ਵਾਪਸ ਪਰਤਿਆ ਤਾਂ

(ਸਵ.) ਬਾਵਾ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (1981-83)

ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ

ਲਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਉਸ ਪੁਣ 'ਤੇ ਅਟੱਲ ਰਹੀ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਸੰਤ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਵੀ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋ ਗਏ। 1907 ਈ. ਨੂੰ ਸੰਤ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਅਸਥ ਲੈ ਕੇ ਹਰਿਦੁਆਰ ਗਏ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਉਸ ਲੜਕੀ ਦਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪਿਤਾ ਵੀ ਉਸ ਲੜਕੀ ਦੀਆਂ ਅਸਥੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਉੱਥੇ ਪੁੱਜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਲੜਕੀ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਲੜਕੀ ਦੇ ਅਸਥ ਵੀ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਜਲ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕੀਤੇ। ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਭੇਰੇ ਦੀ ਮੁਖੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਸੰਤਾਂ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਨਿਤਨੇਮ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਸਿੱਖੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ। ਇੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 1914 ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਵਾ ਕੇ ਲੰਗਰ ਘਰ, ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਨਿਵਾਸ, ਸੰਗਤ ਲਈ ਖੂਹ, ਮੱਜੇ-ਬਿਸਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ। ਮੁਰਾਲੇ ਵਿਖੇ ਭੇਰੇ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਸੰਤ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਸਾਲ 13,14,15 ਭਾਦੋਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸੰਤ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਭੇਰੇ ਦੇ ਮੁਖੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਾ ਲਈ ਸੀ। ਲੁਥਾਣਾ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਭਾਈ ਲੱਖੀ ਸ਼ਾਹ ਵਣਜਾਰਾ ਦੀ ਵੰਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਮਾਣ-

(ਸਵ.) ਬਾਵਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ (1950-81 ਈ.) ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਮੁੱਚੇ ਲੁਥਾਣਾ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਸੰਗਤਾਂ ਵੀ ਵਹੀਰਾਂ ਘੱਤ ਕੇ ਭੇਰੇ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਗੁਣੀ ਗਿਆਨੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜੋ ਦੂਰ ਦੂਰੋਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਕਰਵਾ ਸਕਣ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਿਆਨੀ ਚੇਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਕੇਰ ਸਿੰਘ ਮਲਵਈ, ਭਾਈ ਧਰਮ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਪਰਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਵਾਈ ਅਤੇ ਡਿਫਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਜਰਾਤ ਵਾਲਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਾਡੇ ਵਿਖੇ ਜੇਠ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਿੱਖ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਨਾਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪਰਕਸ਼: ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਗੜੀਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਬੇਗੋਵਾਲ-ਭੁਲੱਥ ਬਿਨਾਂ ਹੁਣ ਸੰਪਰਕ: 98886-44298

Jai Radhe Maa Ice Cream Parlour
ਦਿਹ ਵਿਆਹ-ਬਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਆਈਸ ਕਰੀਮ, ਪਨੀਰ, ਖੋਇਆ, ਦੁੱਧ, ਚਰੀ, ਮੱਖਣ ਅਤੇ ਕਰੀਮ ਦੇ ਆਰਡਰ ਬੁੱਕ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
Near Sukh Sagar Gurudwara, Bhopur Road, Bholath (Distt. Kapurthala). Ph.: (R) 01822-503205
Prop.: Amrit Lal Miglani (Bittu) Cell: 98142-72871
Rahul Miglani Cell: 98786-36490

Mahalakshmi Iron Scrap Trading Co.
Deals in: All Type of Iron Scrap, Wasting, Paper, Plastic, Scrap & Disposal Goods.
Near Sukh Sagar Gurudwara, Bhopur Road, Bholath (Distt. Kapurthala).
Ph.: (R) 01822-503205
Prop.: Amrit Lal Miglani (Bittu) Cell: 98142-72871
Rahul Miglani Cell: 98786-36490

60ਵੀਂ ਪਾਵਨ ਸਾਲਾਨਾ ਬਰਸੀ 'ਤੇ ਬੇਗੋਵਾਲ-ਭੁਲੱਥ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਪਲੀਮੈਂਟ

ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਸਹਿਗਲ ਪ੍ਰੋ. ਵਿਆਹ-ਬਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਆਈਸ ਕਰੀਮ, ਪਨੀਰ, ਖੋਇਆ, ਦੁੱਧ, ਚਰੀ, ਮੱਖਣ ਅਤੇ ਕਰੀਮ ਦੇ ਆਰਡਰ ਬੁੱਕ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। 98153-40867	ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਕੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਕੀ ਸੰਪਰਕ: 97798 60286	ਨਿਜਾ ਬਿਉਦੀ ਪਾਰਲਰ ਨਿਜਾ ਬਿਉਦੀ ਪਾਰਲਰ ਸੰਪਰਕ: 97798 60286	ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲੇ: 9815106171
---	---	---	---

ਮਹਾਨ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰਕ, ਸੇਵਾ ਦੇ ਪੁੰਜ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਮੁਰਾਲੇ ਵਾਲਿਆਂ) ਦੇ 60ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 'ਜੀ ਆਇਆਂ'!

ਸ: ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ	ਸ: ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ
ਭਾ: ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਪਰ	ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਭੇਰਾ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਮੁਰਾਲੇ ਵਾਲੇ

ਜਾਰੀਕਰਤਾ: ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਪਰ

ਮਹਾਨ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰਕ, ਸੇਵਾ ਦੇ ਪੁੰਜ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਮੁਰਾਲੇ ਵਾਲਿਆਂ) ਦੇ 60ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 'ਜੀ ਆਇਆਂ'!

ਵੱਲੋਂ: ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤ ਬੇਗੋਵਾਲ (ਕਪੂਰਥਲਾ)

ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤ ਭੁਲੱਥ ਤੇ ਬੇਗੋਵਾਲ ਦੇ ਜਨ-ਗਣਨਾ ਦਾ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿਓ। ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਹੈ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਸਾਫ-ਸੁਥਰਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿਓ।

ਜਾਰੀਕਰਤਾ: ਐਸ. ਐਸ. ਹੰਧਵਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਫਸਰ

ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੱਜਣ

ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ	ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਕੀ	ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ	ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ	ਭਾ: ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਪਰ	ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ
-------------	---------------------	-------------------	------------------	----------------------	---------------

ਮਹਾਨ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰਕ, ਸੇਵਾ ਦੇ ਪੁੰਜ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਮੁਰਾਲੇ ਵਾਲਿਆਂ) ਦੇ 60ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ 'ਜੀ ਆਇਆਂ'!

ਅੱਜ 3 ਜੂਨ, 2010, ਦਿਨ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ ਮੁੱਖ ਸਾਲਾਨਾ ਬਰਸੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਬੋਦਾਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਸਹਿਬਾਨ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਤ-ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼, ਰਾਗੀ-ਢਾਡੀ ਅਤੇ ਕਥਾਵਾਚਕ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਮੁਰਾਲੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਨਗੇ।

ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ

ਜਾਰੀਕਰਤਾ: ਯੁਵਰਾਜ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਮੈਨੇਜਰ ਭੇਰਾ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਮੈਰੀਅਲ ਟਰੱਸਟ, ਬੇਗੋਵਾਲ (ਕਪੂਰਥਲਾ)